Ч. 5 Пятниця 9 (21) січня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(8 засїданє з дня 19 січня 1898).

На сїм засїданю явив ся перший раз бувший міністер фінансів др. Білїньский.

Відчитано спис петиций, котрих наспіло доси 729. Пос. Стажиньский підпирав петицию громади Мости великі о наданє права побору оплат громадских від напитків спіритусових і від пива. Петицию передано Видїлови краєвому.

Пос. Ч е ч, мотивуючи своє внесенє в справі улекшеня експорту худоби і безрог, домагав ся ухваленя резолюциї взиваючої правительство, щоби не замикало зараз цїлого повіту для вивозу худоби і безрог, скоро де в однїй громадї вибухне зараза; щоби завело відшкодованє з фондів державних у висоті 75 процент оцїненої вартости штуки, котра згинула би наслїдком защїпленя заразы пискової і ратичної; щоби в случаях відкликаня замкненя округів старостства повідомляли о тім Намістництво і инші власти в дорозї телеґрафічній; щоби держави заграничні, а особливо держава нїмецка, лиш тогди замикали границю для худоби і безрог австрийских, особливо же походячих з Галичини, коли таке замкненє єсть оправданє ветеринарийною згодою, в противнім же случаю щоби робило репресию на иных артикулах торговельних дотичних держав. Видїл краєвий має розслїдити справу вивозу худоби і безрог та завести відповідні міри. — Внесенє се передано комісиї господарства краєвого до залагодженя.

Пос. Р о т т е р мотивував своє внесенє в справі реформи шкіл середних. Він жадає в своїм внесеню такої реформи шкіл середних, котра би чи то на основі спільної школи, чи заведеня подїлу висших кляс на дві части улекшила абітуриєнтам школи середної вибір напряму технїчного або унїверситетского. Видїл краєвий в порозуміню з краєвою Радою шкільною має скликати анкєту в цїли установленя пляну відповідної реформи шкіл середних, о результатах тої анкєти повідомити правительство і здати соймови справу. Наконець домагає ся Роттер ухваленя засади, що сойм признає конечною потребою виданя закона державного визначаючого засади орґанїзациї ґімназий. В мотивах до сего внесеня зазначив пос. Роттер, що нинїшна орґанїзация шкіл середних впливає некористно на цїлість працї суспільности і що та орґанїзация спонукуючи молодїж до вступленя в занадто молодім віцї до одної або другої із шкіл середних, утрудняє їй вибір пізнїйшого фаху. — Внесенє передано комісиї шкільній.

З порядку дневного слїдувало перше читанє внесеня пос. Б а р в і н ь с к о г о в справі основаня в Залїзцях взірцевого варстату ткацко-килимкарского. Пос. Барвіньский мотивуючи своє внесенє доказував, що в Залїзцях килимкарство розвиває ся, а промисл той підвигненний научним способом міг би дійти до значного розцьвіту і став би ся важним жерелом доходу жителїв.

Дальше слїдувало перше читанє внесеня пос. В а х н я н и н а в справі упорядкованя відносин язикових в державних урядах в Галичинї. Пос. Вахнянин предложив проєкт закона, в силу котрого язик польский і руский мають бути рівноуправнені в цїлім внутрішнім і вніш нім урядованю властий і орґанів державних, в сторонах краю, де живуть спільно оба народи польский і руский. В повітах замешкалих обома народами, польским і руским, не може нїхто одержати посади урядника, або державної посади при урядах державних, державних інституциях, хто не викаже ся докладним знанєм обох язиків краєвих в мові і письмі. Всякі поданя внесені до суду або власти адмінїстрацийної мають бути залагоджувані в тім язицї, в якім були внесені. Язик поданя має рішати о тім, в якім язицї має бути ведене цїле урядованє. Перед виданєм сего закона має правительство постарати ся о то, щоби при кождім урядї в краю знаходила ся така скількість урядників, знаючих оба краєві язики, щоби урядованє в обох краєвих язиках могло в округах мішаних відбувати ся зовсїм правильно на пожиток обох народів.

Наконець заявив пос. Вахнянин, що первістно хотів домагати ся, щоби єго внесенє передано окремій комісиї з 8 членів (4 Русинів і 4 Поляків) під проводом маршалка, але переконав ся, що реґулямін не допускає такого внесеня і длятого просить о переданє свого внесеня комісиї адмінїстрацийній. Сойм так і ухвалив.

По залагодженю ще кількох поменших справ і по відчитаню внесень та інтерпеляций закрито засїданє.

---

5)

Остров з закопаними скарбами.

(З англійского — Р. Л Стівенсона.)

(Дальше).

В тій же хвили пустили ся ми, лишивши сьвічку коло скринї, напомацки долї сходами, а відтак отворили двері і вибігли на двір. Та й анї на хвильку за борзо не вибрали ся ми. Доокола нас зробило ся було вже зовсїм ясно, а місяць осьвітив був вже горбоватий край по обох сторонах і лиш в долинї перед господою висїла була темна мрака, що вкривала перші кроки нашої втечі. Ми мусїли вийти на місце, осьвітлене місяцем, ще заким уйшли половину дороги до села. Вже доходив до нас голос якихсь поспішних кроків, а коли ми оглянули ся, показало нам сьвітло, що хитало ся то сюди то туди і зближало ся з великою скоростию, що то хтось з надходячих несе ліхтарню.

— Бери дитинко гроші — сказала до мене мати — бо я зімлїю.

Щось гіршого не могло нам стати ся. То-ж то я проклинав брак відваги наших сусїдів, а в души робив моїй матери докори за єї честність і захланність, за єї давнїйшу безпримірну сьмілість а теперішну слабосильність! На щастє опинили ся ми як-раз коло малого моста, де она нараз зітхнула і упала на землю. Не знаю, звідки взяла ся у мене така сила, але менї удало ся затягнути єї хоч не конче делїкатно аж на край берега а звідтам кілька кроків під міст. Більше не міг я зробити, бо міст був занадто низький і ми не могли би були инакше, як лиш рачки лїзти дальше. Там, на стілько далеко від господи, що ми ще могли чути, що там дїяло ся, мусїли ми на якийсь час позістати і чекати, що дальше буде.

Г л а в а п я т а.

Конець слїпого.

Моя цїкавість була більша як страх і не сидів на місци, лиш полїз знову на беріг і сховав ся там в густі корчі так, що висунув лиш голову і міг добре видїти гостиницю аж до самих дверий нашої хати. Ледви що я опинив ся на новім місци, як вже і з'явили ся наші вороги. Було їх сїм чи вісїм мужчин, котрі збігали ся з великим поспіхом, а попереду них біг один, по піс ліхтарню і показував дорогу. Трох з них бігло, взявши ся за руки, а я навіть серед мраки пізнав, що середний з них був той слїпий жебрак. В найблизшій хвили голос єго переконав мене, що я не помилив ся.

— Виважіть двері! — крикнув він.

— Ау, Ау, Sir! [1]) — відповіло двох, чи трох, і пустились тепер вихрами до „Адмірала Бембова“, але пристанули, як би здивовані тою несподїванкою, що двері були отверті. Але лиш через хвильку постояли, пошептали щось з собою, а слїпий видав знову свої прикази. Голос єго став пискливійший, як коли-б єго взяла скажена лють.

— До середини, до середини! — кричав він і кляв їм, що они так поволи беруть ся до дїла.

Чотири, чи пять з них зараз так зробило, а два лишили ся перед хатою коло слїпого. Знову настала перерва, відтак роздав ся голос здивованя, а хтось крикнув з хати на двір:

— Біль неживий!

Слїпий закляв їм знову за їх повільність.

— Ви нероби, перешукайте єго! Кількох з вас нехай іде зараз на гору і зносить скриню! — крикнув він.

Я чув навіть, як они бігли по наших старих сходах, так, що аж цїла хата від того трясла ся. Але зараз опісля роздали ся знову голоси здивованя; в комнатї капітана отворено вікно з лоскотом, при чім розбила ся шиба, і якийсь чоловік вихилив ся з него цїлою горішною частию тїла.

— Пю — крикнув він до слїпого жебрака на улици — хтось нас вже випередив і поперевертав в скрини все до гори ногами.

— Але єсть? — крикнув Пю.

— Гроші є.

— Слїпий закляв грошем.

— Але чи єсть спадщина по Флїнтї — крикнув він.

— Нїгде єї не видко — відповів той чоловік.

— Чуєте ви тут на долинї, може має єї Біль при собі? — відозвав ся слїпий знову.

На ті слова показав ся в дверех господи якийсь другий хлопчиско, що видко лишив ся був на долинї, щоби перешукати тїло капітана.

[1]) Читай: „Аї, Аї, Сер“ — значить: Так, мій пане! (Звичай на відповідь моряків на корабли на команду капітана).

Вісти політичні.

В Празї закипіло знову. Місто виглядає як в часї, коли заведено право доразове. Улицями ходять войскові патрулї, а на площах і на роздорожах більших улиць стоять цїлі віддїли войска. Вчера вечером обступило було войско також і театр нїмецкий недопускаючи до него ческих демонстрантів. На нинїшне засїдане сойму пороблено всякі міри осторожности. Нїмецкі посли постановили виступити з ческого сойму, наколи би внесене Шлезінґера в справі знесеня розпоряджень язикових було передане комісиї для внесеня ґр. Букоа а не окремій комісиї.

В Парижи і майже в цїлій Франциї а навіть в Альжірі відбувають ся демонстрациї против жидів і Золї. З Брукселї доносять, що в однім з тамошних банків переховують ся папери полковника Пікарта, межи котрими єсть 18 листів ґен. Гопс, з котрих виходить, що официри ґен. штабу домагали ся ще в жовтни 1896 арештованя Естергазого за написане бордеро і арештоване було вже постановлене, але ґен. Боадефр надав справі инший напрям. Листи ті мають бути відчитані в процесї Золї.

Новинки.

Львів дня 20-го сїчня 1898.

— **Іменованя**. П. Президент Мінїстрів іменував старостами секретарів Намістництва: Св. Хшонщевского, Ант. Райнера, Володисл. Федоровича, Болесл. Щербиньского і Юл. Цулявфа, дальше віцесекретаря мінїстерияльного в Мінїстерстві внутрішних справ бар. Тад. Лебля і секретаря Намістництва Тад. Бобжиньского. Дальше іменував секретарями Намістництва в Галичинї комісарів повітових: Спирид. Телиховского, Евг. Дїльца, Льва Крушиньского, Ів. Турек-Невідомского, Густ. Брікнера і Конст. Пирожиньского.

— **Полекші на зелїзницях**. В наслїдок інтервенциї Мінїстерства внутрішних справ ухвалено на конференциї Дирекций зелїзниць державних дня 19-го жовтня 1897, щоби убогим особам, котрі покусані звірятами підозрінними о скаженину, потребують виїхати до заведеня щіпленя против скаженини в шпитали Рудольфа у Відни, удїлювано таких пільг до їзди зелїзницею, які заведено на дотичних зелїзницях для убогих недужих взагалї. Аби осягнути ті полекші, мають інтересовані особи виказати ся законно виданим съвідоцтвом убожества і потвердженєм від зверхности громадскої, що їзда до згаданого заведеня конечна. То улекшене відносить ся також до особи, що проводить недужих. Мінїстерство внутрішних справ віднесло ся рівночасно до ц. к. Мінїстерства зелїзниць, щоби такі самі полекші признано убогим особам, що їдуть на лїчене до заведеня лїчничого в Кракові.

— **З перемиской епархиї.** Іменовані оо.: Мих. Кручковский, парох в Нагачеві, другим ординариятским шкільним комісарем для яворівского деканата і Петро Гисовский з Лісок варяжеских містодеканом. — Презенти одержали оо.: Вас. Кокотайло на Туринку, жовківского деканата і Мих. Скроцкий на Михайлевичі, комарнянського деканата. — Завідательства одержали оо.: Лонг. Тустановский в Двірцях і Ів. Матвіяс в Яструбичах. — Сотрудництво в Любичи одержав о. Ант. Клачиньский.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних в Станиславові** доносить телеграфічно: При поїздї поспішнім ч. 301 з дня 18-го сїчня с. р., виходячім зі Львова до Іцкан о годинї 6-ій рано, вискочив при виїздї зі стациї Глїбока третий і четвертий віз. З осіб нїхто не ушкоджений, так само і вози неушкоджені. В наслїдок сего опізнив ся той поїзд, як також і инші, позаяк вишавші вози унеможливили вїзд і виїзд зі стациї, задля чого подорожні в стациї Глїбока мусїли пересїдатись з поїзду до поїзду. Позаяк зворотниця виїздова була належито уставлена, то заряджене зараз доходженє викаже допервa, що було причиною тої на разї невияснєної пригоди. *Шукевич.*

— **Конкурс на стипендийну запомогу** імени Теодора Качали, бувшого господаря в Фирлїєві, в квоті 120 зр., розписує видїл „Просьвіти" у Львові. Запомога призначена для сина господаря, руской народности, ученика середних шкіл або студента унїверситету, з добрим успіхом в науцї. Подания, заосмотрені в відповідні документи, вносити треба до Головного Видїлу „Просьвіти" у Львові найдальше до 15 марта 1898.

— **Загальні збори Наукового товариства імени Шевченка** відбудуть ся 2. н. ст. лютого, о годинї ½ 10 перед полуднем, в комнатах „Руской Бесїди" з отсим порядком дневним: 1. Вступне слово голови товариства. 2. Затвердженє протоколу з попередних зборів. 3. Справоздане з дїяльности видїлу і зі стану масткового товариства за рік минувший. 4. Справоздане контрольної комісиї. 5. Вибір нового видїлу і голови товариства а відтак вибір контрольної комісиї. 6. Внесене видїлу на зміну статутів. 7. Внесеня членів.

— **Пригоди на провінциї.** В ночи з дня 31 грудня на 1 сїчня с. р. приїхав до Кшешовиц подорожний з походженя Француз, назвищем Пієр Ґрано з паспортом, готівкою 160 зр. і зелїзничим білетом на шлях Париж-Одеса. Спізнивши ся до поїзду, мусїв ночувати в Кшешовицях; а що в тій місцевости нема нїякої господи, позволив єму зелїзничий заряд переночувати в спальни зелїзничих робітників. Рано побачив магазинер зелїзничий, що Француз вимахує отвореним ножиком і що его одїж вже покровавлена. Він прискочив до него, вирвав єму ніж з руки і донїс о всїм начальникови. Візваний зелїзничий лїкар оглянув рани, що не грозять цїлком житю Француза і відїслав его до шпиталя в Кракові. Причина того намїреного самоубийства незвістна. — В Дрогобичи найдено дня 1-го сїчня с. р. около години $4^1/_2$ по полудни на шинах стациї зелїзничої труп жебрака, незвістного назвиска, з головою відтятою колесами тягарового поїзду. Імовірно той жебрак положив ся умисне на шини, щоби відобрати собі житє. — Недогляд над малими дїтьми став ся вже нераз причиною катастрофи. І так в Ожидові, золочівского повіта, номерла в перших днях сего місяця в наслїдок сильного попареня 5-лїтна дочка селян Ілька і Ксеньки Гудима. Дитина грїючи ся при печи, приблизила ся надто до огня, одїж на нїй займила ся, а наслїдком того була смерть.

— **На льокальній зелїзници Лупків-Тїсна** розпічне ся рух товарових поїздів вже дня 22-го сїчня с. р.

— **Зміна властителя.** Маєтність Минану під Львовом купив від дра Григ. Зембицкого львівский підприємець будівляний Б. Гавсман за 70.000 зр.

— **Страшний злочин.** Оногди донїс львівскій полїциї шинкар з ул. Личаківскої, Кияк, що в личаківскім парку найдено половину дитини, що могла мати рік або два. Комісар полїциї Гуклер, висланий на місце, не міг віднайти другої половини з головою дитини, найдено ще лиш одну ручку. Підозрінє паде на якусь женщину, що перед тим була в шинку Кияка з якоюсь пачкою, а єї поведене видавало ся підозрінним.

— **7.400 супружеств в 10 місяцях.** Правдивий „млин супружеский" посїдає у себе протестантский пастор Burrelo в Ню-Йорку. Через 10 місяців від 1-го сїчня до 1-го падолиста м. р. „поблагословив" і заключив він 7.400 супружеств, пересїчно 25 на день. Кожда церемония заняла єму не більше як 5 мінут часу. Пастор сей так ласкавий для залюблених, „благословить" супружескі звязи не лише протестантів, але й сектярів, католиків, жидів і т. д., на що дозволяє єму тамошне право. Чинности ті полагоджує в своїй канцеляриї, не трудячи навіть наречених до церкви. За цїлий „бізнес" бере 5 доларів (разом зі шлюбом), що поясняє сей натовп беручих шлюб в канцеляриї. Не робить також нїяких перешкод розвідкам і розвідникам. Тому то в числї пар, що ставали перед сим пастором, було 2500 таких,

---

— Нема нїчого — сказав він. — Хтось вже перед тим повипрятував кишенї Біля.

— То тоті проклятї властителї господи — той хлопчище то зробив. Шкода, що я єму очий не вибрав! — крикнув слїпий Пю. Они були тут ще перед хвилею — кілька мінут тому назад були двері ще замкнені. Розбїжіть ся хлопцї і пошукайте їх.

— Правду кажеш, они лишили тут навіть запалену сьвічку — сказав той хлописко у вікнї.

— Розбїгайтесь і шукайте їх! Але поки що переверніть ще хату до гори ногами! — сказав Пю знову і стукнув палицею об землю.

Відтак зробив ся в нашій старій господї великий крик. Хтось бігав тяжкими кроками то сюди то туди, меблї тріщали, виважувано двері, так що аж лоскіт відбивав ся об скали. Наконець повиходили ті люди один за другим на улицю і там сказали, що нас не можна нїгде знайти.

Саме в тій хвили роздав ся той сам свист, що вже налякав був мою матїр і мене; его чути було десь далеко, але сим разом раз по раз. Перед тим гадав я, що то слїпий має якусь, коли можна так сказати, трубку, котрою скликує своїх людий до нападу, але тепер зміркував я, що то знак з поза тої сторони горба, котра звернена до села, а котрий мав остеречи буканірів перед грозячою їм небезпечностию.

— Дірк дає знову знак о собі — сказав він. — Два рази! Мусимо тепер виносити ся, товариші.

— Виносити ся, ти падлюко! — крикнув Пю. — Дірк був здавен давна боягузом і дураком — не слухайте его. Они мусять бути десь тут недалеко, витягнїть лиш руки до них! Розходїть ся, собаки, і шукайте за ними. Ой коби так у мене були очи!

По сих словах двох з тих розбишаків стали розглядати ся за нами, але як менї здавало ся не робили того охотно. Прочі станули на улици і самі не знали що їм робити.

— Отто дурнуваті! Ви могли би стати такими богатими як королї, як би ви знайшли ту пачку, а не хочете мене слухати. Анї один з Вас не важив ся приступити до Біля, а я то зробив — я, чоловік слїпий. Задля вас мусїв я позбавити ся щастя і стати бідним, нужденним жебраком, котрого на рум не стати, коли тимчасом міг я їздити каритою! Коли би ви мали хоч тілько відваги, що червак в сухари корабельнім, то ви би їх ще зловили.

— Досить, Пю, маємо прецї дублони! — відворкнув один з них.

— А може они ту пачку сховали — сказав другий. — Бери, Пю, золоті юрцї, та не лай ся як стара баба, що продає рибу!

Пю так розлютив ся їх опором, що в злости став бити палицею на всї боки, при чім не одного таки добре засягнув.

Зачіплені відплачували ся єму в десятеро гіршою лайкою, стали відгрожувати ся, але надармо силували ся вирвати єму палицю з рук.

Та суперечка мала нас уратувати, бо коли они так ще сварили ся, задуднїло з горба коло села від коний, що гнали ґальопом. Майже рівночасно гримнув хтось з противного боку з пістолета. То був очевидно послїдний знак остороги, бо буканїри зараз завернули і розбїгли ся на всї сторони, одні пустились до моря, другі почерез горб і т. д., так, що до пів мінути нїкого вже з них не було видко, лиш один Пю лишив ся. Лишили его самого одного, чи я не знаю, чи із страху, чи з мести за то, що він їх ганьбив і бив палицею. Єго взяла розпука і він шукав палицею дороги на гостинци та при тім кликав своїх товаришів. Наконець взяв ся в злу сторону і біг саме попри мене простїсенько як до села.

— Донні, чорний псе, Дірку — так кликав він і наводив при тім ще й инші імена. — Чей же не лишите, товариші, старого Пю самого, вашого любого приятеля, старого Пю!

В сїй хвили показало ся при сьвітлї місяця на горбі чотирох чи пятьох людих на конях, що гнали повним ґальопом з горба в долину. Коли Пю зачув той тупіт, крикнув на весь голос і завернув та біг простїсенько до рова, в котрий і упав стрімголов. Однакож в тійже хвили схопив ся знову на рівні ноги і пустив ся бічи, але вже таки зовсїм не знав куди і дістав ся під коня на самім переді.

Іздець хотїв его ратувати, але надармо; з страшенним криком упав Пю на землю і чотири копита потоптали его. Він ще раз перевернув ся, обернув ся лицем до землї і вже відтак не рушав ся.

Я вибіг з моєї криївки і кликнув до їздців. Перепуджені тою пригодою, спинили они свої конї і я тепер побачив хто они. На самім задї побачив я того хлопця, що его післали з села до дра Ляйвезі, а другі то були урядники митові, котрих він стрітив по дорозї і з котрими зараз назад вертав. Чутка, що явили ся

в котрих обі сторони перейшли вже через „формальність“ розводу, а 3000 таких, в котрих одна лиш сторона була розведена. Легкому пасторови приносить той інтерес около 40.000 долярів річного доходу.

— **Померла** Тереса з Лушпиньских Семенова, жена о. Николая Семенова, сотрудника з Кривча над Днїстром, дня 24-го грудня м. р. на клїніцї дра Йордана в Кракові. Тїло похоронено дня 30-го грудня в Кривчи, куди его перевезено з Кракова.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

Добрі ради.

Хто має мало ґрунту, нехай намагає більше городництвом.

— Який хосен з городництва. Кождому господареви, не лиш тому, що має мало ґрунту, але й тому, що має богато, радили би ми займати ся городництвом і не лишати города лиш на саму жінку і дїти; тим же, що мають мало ґрунту, радили бо ми таки рішучо брати ся до самого городництва і не наслїдувати на морзї або півтора тих господарів, що мають по двайцять або трийцять морґів. Городництво єсть обильним жерелом доходу. При добрій господарцї можна вже з самого города вижити, а хто знає ся добре на городництві, може навіть з города відложити якийсь гріш на лиху годину. Сам город, коли він трохи більший, може виживити господаря і его родину, бо дає що дня всїлякої поживи, з котрої одну часть можна сьвіжо спожити, другу спрятати на зиму. Городи близько міст стають ся найважнїйшим жерелом доходів а з ними й добробиту, бо з города можна вже з ранною весною продавати не одно, коли тимчасом на дохід з поля треба чекати аж до осени. Городи підносять доброту ґрунту а з нею і вартість его. Звістно загально, що краї, де городництво цвите, суть богатші, як ті, де переважає сама лиш господарка. То й одна з причин нужди наших господарів, що они або й зовсїм не займають ся городництвом, або за мало, а до того, ще й без всякого основнїйшого знаня. Городництво єсть знаменитим средством до виховуваня. Город потребує старанної опіки і уваги. Всї роботи в нїм треба в свою пору робити, скоро з него має бути добрий дохід. Город учить чоловіка уваги і порядку та чистоти. Без чистоти в городї нема городництва. Коли не очищувати грядок з хопти та бурянів, то они заглушають благороднїйші ростини; відцвилі цьвіти псують корчики а усхле бадилє, коли его не запряче ся, дає криївку всїляким шкідникам. Безустанна борба з ворожими силами та шкідниками в городї впливає і на характер чоловіка. Городництво підносить також почутє краси. Хто рад працює в городї, той і хотїв би, щоби его город і на око виглядав красно. Він поробить собі і рівні та однакові грядки і виструже рівненькі стежки, а грядки обсадить цьвітами або обложить камінєм; кождий на свій лад буде старати ся украсити свій город. Город піддержує здоровлє, бо чоловік, працюючи в городї, єсть заєдно на сьвіжім і здоровім воздусї, заєдно в руху напружуючім і покріпляючім майже всї его мязи, легки розширяють ся, а травлене збільшає ся. Городництво єсть длятого дуже добре для тих, що мусять довго сидїти при роботї або що працюють богато духово. Городництво підносить духа і додає чоловікови веселости, бо він видячи наглядно що дня успіхи своїх трудів, радіє тим і тїшить ся. Словом, городництво робить з чоловіка зовсїм иншого, бо піддержує не лиш его бит материяльний, але й скріпляє та ублагороднює его духа. Длятого з надходячою весною нехай хто лиш може бере ся до городництва, а певно не пожалує того. Виучити ся городництва не така велика штуха, а хосен з него буде великий.

— Домашна аптика для товару. (Дальше.) — Вода ґулярдова або оловянна (купує ся в аптицї), уживає ся до окладів на потовчені але не зранені місця. Намочений в нїй платок прикладає ся на потовчене місце і обвязує ся зверха сухим платком. — 6) Камфора (живиця з камфорового дерева) оживляє і скріпляє нерви. Дає ся худобинї, коли она над міру гріє ся (лїтить ся): коням 4 ґрами, рогатій худобі 6 ґр., вівцям і безрогам 2 ґр. по кілька разів на день розпущену в горівцї або з жовтком. До обмиваня всїлякого рода опухлим, при запаленю вимени у корови і в ревматизмі бере ся 1 часть камфори, 7 частий спіритусу і 2 части води. Масть камфорова на сьвіже запалене вимени у корови робить ся з одної части камфори і 5 частий смальцю. — 7) Кольодіюм (купує ся в аптицї) на всїлякого рода рани; помащує ся пензликом, почім на ранї робить ся тонесенька оболонка, під котрою рана тим борше гоїть ся, що немає приступу воздух до неї. — 8) Коперває, стредство стягаюче, дає ся від кровавої мочи і упертого розвільненя. На коня і рогату худобину по 8 ґрамів, на вівцю і безрогу по 1 ґр. з корінєм ґенцияни або татарского зїля в порошку. — 9) Корінь ґенцияни (сьвічурника або ґенцияни) помагає дуже на орґани травленя особливо у замотиличених овець; дає ся яко порошок розроблений з дрібкою муки на рідке тїсто або посипує ся ним пашу скропивши єї насамперед, щоби порошок до неї причепив ся. Коням і рогатій худобі дає ся 25 ґрамів, вівцям і безрогам 10 ґр. — 10) Ґлявберска сіль, найлїпший лік на прочищенє. Коням і рогатій худобі дає ся 250 ґр. (чверть кільо), для овець і свиний 80 ґр. в теплій водї. Для лїпшого травленя дає ся через 2 дни в тиждни, за кождий раз рано і вечером для коний по 35 ґр., для рогатої худоби 50 ґр., для овець 10 ґр. — 11) Цьвіт румянку, средство успокоююче болї і корчі та від кольки, коли вітри зіпруть ся. Напарює ся кипятком і дає ся що три години коням і рогатій худобинї напару з 50 ґр., вівцям і безрогам з 10 ґр. — 12) Цьвіт бузини, гонить поти, лік на хороби від перестуди; для більших зьвірят робить ся напар з 30 ґрамів і дає ся по кількаразів. — (К. б.)

— Годоване худоби половою. Всяка полова з виїмкою ячмінної єсть дуже добрим додатком до паші для рогатої худоби в зимі. Пшенична полова єсть найлїпша. Так само добра єсть і житна, але коли она зовсїм чиста і нема в нїй пороху та грудок землї; пшенична єсть длятого лїпша, що звичайно буває чистїйша. Полова з озимого збіжа єсть лїпша, як з ярого, бо єсть трохи тверда і худобина мусить єї більше жути, через що мішає єї лїпше з слиною. Вівсяна полова єсть за мягка і длятого в проводах травленя збиває ся легко в грудки та викликує запір. Остюки ячмінної полови чіпають ся легко язика і ясен, горла і їжпиці та калїчать і викликують запаленє. Ячмінна полова робить також упертий запір. А всеж таки можна иноді і нею годувати, лиш треба єї добре парити кипятком. При годованю половою треба однакож найбільше на то зважати, щоби она не була стухла і не зі збіжа, в котрім була снїть і ржа. Корови, годовані половою, в котрій знаходять ся розродні головні і других грибків, скидають дуже часто плід. Отже хто годує худобу половою, нехай дуже на то зважає, щоби она була зовсїм чиста.

— Щоби курки добре неслися, треба їх ось як годувати: На дві части зварених і добре розтертих бараболь взяти дві части пшеничного ґрису і розчинити з квасним тїстом зовсїм так як на хлїб, відтак замісити, поробити бохонцї і разом з хлїбом всадити в піч. Треба лиш на то зважати, щоби ті бохонцї не занадто припекли ся і не були за тверді. Той хлїб треба куркам що дня по трохи дробити яко додаток до иншого корму, але можна і ним самим годувати, скоро має ся его подостатком. Так годовані курки будуть нести ся через цїле лїто.

пачкарі, дійшла була, бачите, і до старшого надзирателя Данса, а то спонукало его, що він зараз виїхав і тому моя мати і я завдячували своє житє.]

Пю погиб на місци. Що-до моєї матери, то ми занесли єї борзо до села і там єї відтерли. Страх, який она перебула, впрочім не зашкодив їй, хоч опісля все нарікала на то, що не відобрала всїх гроший, які їй капітан був винен. Тимчасом старший надзиратель поїхав з своїми людьми так скоро як лиш було можна до заливу Кітта, але там приїхали вже за пізно, бо судно виплило вже було на море хоч було ще зовсїм близько берега. На его поклик відповів ему якийсь голос із судна, щоби він вступив ся із сьвітла, бо дістане кулею і рівночасно свиснула куля саме попри его плече. Незадовго по тім заплило судно поза пригірок і щезло. Як пан Данс казав, станув він тогди як та риба, що єї витягнуть з води і не міг нїчого вдїяти як лиш вислати одного чоловіка до Б..., щоби там остерегти перед тим судном. — Та й то — казав він — тілько що й нїчого. Втекли нам і на тім конець. Я рад лиш з того — додав він — що ми мастерови Пю доїхали кінця. По тім вислухав він мою історию.

Я вернув з ним до „Адмірала Бембова“. Годї описати, що там ті злодюги були наробили. Шукаючи моєї матери і мене попереверталн все до гори ногами, відорвали навіть дзвінок на стїнї; а хоч нам крім капітанових гроший і нашого денного зарібку з нашої каси нїчого більше не забрали, то все-таки я зараз побачив, що ми зруйновані. Пан Данс не знав, що на то все казати.

— Але гроші мають — кажеш, Гакінс? — Якого-ж лиха они ще хотїли? Ще більше гроший?

— Нї, пане надзирателю — відповів я — їм не так забагло ся гроший, як отсего, що маю тут в кишени з боку, а що, по правдї сказавши, хотїв би передати в безпечні руки.

— Правду кажеш, хлопче, чисту правду — сказав він. — Коли хочеш, то я возьму то до себе.

— Та я хотїв то передати докторови Ляйвезї — сказав я на то.

— Дуже добре — потакнув він менї на то — дуже добре, — дуже добре, то чоловік честний і особа урядова. А тепер, як я ту справу собі роздумую, приходить менї на гадку, що я міг би зараз разом з тобою поїхати до него або до сквайра та повідомити о тім, що стало ся. Бо мастер Пю погиб — не длятого, щоби менї жаль его було — а люди схотять зараз використати ту пригоду против мене яко урядника митового, скоро лиш будуть могли. Ну, Гакінс, коли хочеш, то ходи зараз зі мною.

Я подякував ему сердечно за его предложенє і ми пустились назад до села, де стояли конї. Урядники митові посїдали знову на конї, підчас коли я ще розповідав моїй матери, що задумав зробити.

— Доґґер — сказав пан Данс — Ви маєте доброго коня, возьміть сего хлопця позад себе.

Зараз по тім сидїв я на кони і жвавим кроком пустились ми в дорогу до доктора Ляйвезї.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Прага 20 січня. До 10 год. вечером був вчера в місті спокій, арештовано всего лиш три особи. Комендант корпуса ґен. Ґріне особисто доглядав розміщеня войска.

Берлин 20 січня. Köln. Ztg. доносить, що Росия утворила два нові корпуси над австрийскогою і нїмецкою границею, а то у Вільнї і і Києві. Вість та потребує ще потвердженя.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Поручає ся
торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА** у Львові.

До Народної Часописи

і

Газети Львівскої

всїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеия до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.